

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

22 Nisan 1994'te Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde gözaltına alındıktan sonra cenazesi bir harabede bulunan Mehmet Şerif AVŞAR da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Avşar'ın kardeşleri resmi kimlik göstermelerini istedi. Bunun üzerine birisi dışarı çıkıp 'Müdürüm' dediği bir kişiyle döndü. Gelen şahıs, JİTEM'de uzman çavuş olarak görev yapan Gültekin Sütçü'ydü. Askeri kimlik gösterdi. 'Bir şey olmayacak, ifadesini alıp bırakacağız' dedi. Aile ikna olmadı. Bunun üzerine silahlar kardeşlere çevrildi. Tehditler yükseldi. Mehmet Şerif, kardeşlerine zarar gelmemesi için 'Tamam, kardeşlerime dokunmayın, ben geliyorum' diyerek onlarla gitmek zorunda kaldı. Tanıkların gözleri önünde, 7 kişilik ekip tarafından sürüklenerek araca bindirildi. Kardeşleri peşlerinden gitti; onu Diyarbakır'da JİTEM merkezi olarak bilinen Saraykapı Jandarma Komutanlığı'na götürdüklerini gördü. Aile Saraykapı Jandarma Komutanlığı'na hemen başvurup Avşar'ın akıbetini sorar. Alınan cevap; Biz gözaltı yapmıyoruz, araştıracağız. Siz burada beklemeyin' denildi. Ama onlar bekledi. Beklerken, Şerif'i götüren kişileri askeriye'nin bahçesinde kendi gözleriyle gördüler. Ailenin İnsan Hakları Derneği'nin (İHD), Uluslararası Af Örgütü'nün tüm başvuruları sonuçsuz kaldı. İki hafta sonra Mehmet Şerif Avşar'ın ağır işkence izleri taşıyan cansız bedeni Lice yolunda, metruk bir binada bulundu. Mahkeme kararlarına göre; Avşar jandarma komutanlığına kayıtlı araçla gözaltına alındı, sorgulandı ve öldürüldü. Ancak yargılama süreci, bu suçu bir örgütlü yapı ve sistematik bir politika olarak ele almak yerine, bireysel bir cinayet gibi değerlendirdi. Böylece gerçek sorumluların önemli bir kısmı yargı önüne çıkarılmadı."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürececek adalet arayışına bir son tarih koyabilir?

4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?